

מסורת הש"ס

(א) ועי' קידושין ע"א.
(ב) וי"א (ג) לקמן כ"ג.
(ד) קידושין ס"ח: (ז) ז"ל נותן
עשרת השבטים עשירי
סבבים "י" דר"ל
(ה) והר"ל מקיים גימטריא
זו (ז' ז"ל לח"ה) (ז) הוא יין
זו (ח) נקט כ"י קרי.
יב"ד, (ט) פ"י עמוקה
כשאל.

תורה אור השלם

1. כ"י בגדו כי בניס וז"ס
ילדו עתה יאכלם חרש
אח חלקיהם: וישעיה ה'
2. מיד שאל אהרן
ממנה אגאלם אורי
דבריו מות אורי קטב
שאלו נחם ויתר מעיני:
הושע יג די

הגהות הב"ח

(א) גבי ח"ל נקט והנה מן
ישראלית: ח"ת וז"ל
מסופת מנחם דלא נקט
ליה אלכ נקט פ"י האמר
מסופת דנפיק ליה ח"ת
ע"פ ד"ר פ"ח ע"כ
(ב) שם מה נבדל ומה
גובריה לו לא: (ג) ד"ר
ד"ר כי חתמה וכו' דרש
יורא משמיה דרב אסי
משכח לאחור פטירתו
של רב אסי בא לפני
שמואל וקאמר כי הדר:
(ד) ד"ר אלעזרי' אלעזר
נקט: נ"ב כמו ג"ו דף
למ"ד: (ה) ד"ר הרש"ה
ז"ל אשח אחיו
האשחון שפלה לפני:
(ו) ח"ב ד"ר ואין נקט וי'
(ז) באר' ד"ר ואין נקט
(ח) באר' ח"י קאמר ש"ס
ר"ב לקמן דף כ"ב ע"א:
(ט) באר' דרדוק נקט
כח"ב כי יסיר את נקט
למעתי דע"ס:

מוסף רש"י

בגן
הבא
הישראלית קרוי בגן.
כתיב נקט לא תתן לבט
ומה לא תתן לבט: ויחזק
ליה כי יסיר את נקט.
מדלג כתיב כי יסיר את
נקט משמע דקן הטל
לענין סבבים מתקן קאמר
שפירטו הענין סבבים
מחזיקו, ושמעין דקן נקט
אש"ל מן הפסוק קרוי
נקט. ואין בגן הבא מן
העובדת סבבים קרוי
בגן. מדלג כתיב נמי כי
יסיר את נקט. דנשמע
מיה דקאמר נמי קאמר
כתיב לא תתן לבט משום
כי יסיר את הנ הטל לה
מקט, חלמא נן העידת
סבבים אש"ל נקט אלל
נקט ודקאמר חס: וכו'
דקאמר וכו' וכו' וכו' וכו'
הדרן ע"ל חפ"ש עשה
נשים

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

ז.

ואין בגן הבא מן העובדת סבבים קרוי בגן אלא בגן. פירש
נקוטנס דמכתב כי יסיר ולא כתיב כי יסיר משמע דלא קאי
אצטו לא תתן לבט דלא (ו) יולדת נן לעובדת סבבים לאו נקט
מיקרי ולא קרינן ניה כי יסיר את נקט אלל אצטו לא תתן לבט
קאי וה"ק שמה מלך נקט ויסקיטו אלכ

מאחרי שחזרו קרוי בגן וקשה לר"ת
לפירושו דפי' נקט (ק) קרוי בגן היינו
נקט הגא מן הישראלית שחזרו עובד
סבבים דעליה קאי כי יסיר וכו' כ
אמאי מיימי ואמר רבינא בגן נקט
כו' הרי הן ממש דברי שמואל ורבינא
נמי מאי קאמר (ו) ש"מ מד"ר יוחנן
מה שייך לומר ש"מ דהן ממש דברי
רבי יוחנן ואומר ר"ת דכי יסיר אצטו
לא תתן לבט קאי ויהי קאמר כי
יסיר החזות את נקט מאחרי והיינו
הסרה שאלו הורע מתיחם אחר
נקט אלל אחר העובדת סבבים דאין
קרוי בגן אלל כנה ושמואל ורבי
יוחנן לא פירשו כלום עובדת סבבים
הגא על נקט ישראל אלל רבינא
מדקדק דקן נקט הגא מן העובד
סבבים קרוי בגן מדלג כתיב כי
יסיר את נקט ש"מ דלית בה הסרה
משום דמתיחם אחריה ואין נראה
לר"י דכי יסיר משמע כמו הסרה
מאת הקד"ש דמתיחם אורי יעני
ימה ודע"ר נמי מני יסיר לרבות כל
המסירים ועוד פירש ר"ת כע"א
דשמואל ורבי יוחנן דייקו מני יסיר
את נקט דמשמע דוקא על הסרה
הקפיד הכתוב שלא יעשה ולא על
הסרת נן נקט דכיון דלא מן העובדת
סבבים אין קרוי בגן אלל כנה מדלג
וזרעו מאחרי ורבינא דייק ש"מ נן
נקט הגא מן העובד סבבים קרוי
בגן דדוקא נקט (ו) כי יסיר את נקט
למעתי ונקט אלל כתיב אפי' צורעו
יש לחוש להסרה:

פסול רבינא משום פסולי
התרמוד. והא דאמר
בפרק שני דקדושין (דף מ"ז): עשרה
קצין עוות ירדו לעולם תשעה נטלה
מישן ואחת כל העולם פ"י לפי שכן
ממזרים הא דלא נקט תרמוד פסולין
יתר שמה אשתרובז למישן עד
שגדלו יותר מתרמוד ושמה בתרמוד
היו רוב עובדי סבבים ונמישן

רוב ישראל:
משאול התרמוד. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

הדרן ע"ל חמש עשרה נשים
ביצד ראשונה. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

הדרן ע"ל חמש עשרה נשים
ביצד ראשונה. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

הדרן ע"ל חמש עשרה נשים
ביצד ראשונה. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

זו חדיב נהר גזון וכו' מושגי חידקי ודומקא: לפסול. רובן
ממזרים שנטמאו ויעשרת השבטים בעובדות סבבים וזינתו הרי הן
ישראלים ונהג בהן אסור ממזרות וכן לא נהרגו ונשאו זה לחותם
או כמו ויהי הן ממזרים: כי אמריש קמיה דשמואל. עד השתא

זו חדיב נהר גזון זו גינוק וערי מדי זו חמרן
וחברותיה ואמרי לה זו (ב) ניהר וחברותיה
יחידקי ודומקא א"ר יוחנן וכולו לפסול כי
אמריה קמיה דשמואל א"ל (ב) בגן (ב) הבא
מן ישראלית קרוי בגן אלא בגן הבא מן
העובדת סבבים קרוי בגן אלא בגן הבא מן
בנות ואמר רבינא ש"מ בן בתר הבא מן
העובד סבבים קרוי בגן גמירי דבנתא
דהוא דרא איצטרוי אצטרו איכא דאמרי
כי אמריה קמיה דשמואל א"ל לא זו משם
עד שעשאו עובדי סבבים גמורים שנאמר
יב' בגדו כי בניס וז"ס ילדו יתיב רב יוסף
אחוריה דרב כהנא וייתב רב כהנא קמיה
דרב יהודה וייתב וקאמר עתידין ישראל
דעבדי יומא טבא כי חרבי תרמוד והא
חריב הדיא תמוד הוא רב אשי אמר היינו
תרמוד היינו תמוד אכפולי הוא דמכפל
חריב מהאי גיסא אותיב מהאי גיסא ואי
חריב מהאי גיסא אותיב מהאי גיסא יתיב
רב המנונא קמיה דעולא וקא הוי בשמעתא
אמר מה גברא ומה (ב) גברא אי לאו דהרפניא
מאתיה אכסוף א"ל כסף גלגלתא להיכא
יהבת א"ל לפום נהרא א"ל א"כ מפום נהרא
את מאי הרפניא אמר ר' יורא הר שהכל
פוגין בו במתניתא תנא כל שאין מכיר
משפחתו ושכמו פנה לשם אמר רבא והא
עמוקה משאול שנאמר ימיר שאול אפרם
ממות אגאלם ואילו פסול דידהו לית להו
תקנתא פסולי דהרפניא משום פסולי
דמישון ופסולי דמישון משום פסולי דתרמוד
פסולי דתרמוד משום עבדי שלמה ורבינו
דאמרי אינשי קבא רבא וקבא זוטא
מיוגדר ואזיל לשאול ומשאול לתרמוד

ומתמוד למישן וממישן להרפניא:
הדרן ע"ל חמש עשרה נשים
ביצד ראשונה. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

הדרן ע"ל חמש עשרה נשים
ביצד ראשונה. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

הדרן ע"ל חמש עשרה נשים
ביצד ראשונה. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

הדרן ע"ל חמש עשרה נשים
ביצד ראשונה. שאל קורא
(ט) צל לפי שמחילה גלו
כולם לבטל כשרים ופסולים ונבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קדושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מכלל עד שעשה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:

עין משפט
נר מצוה

הא א מ"י פ"י מ"ה
אמריש קמיה דשמואל
זו חדיב נהר גזון וכו' מושגי חידקי ודומקא: לפסול. רובן
ממזרים שנטמאו ויעשרת השבטים בעובדות סבבים וזינתו הרי הן
ישראלים ונהג בהן אסור ממזרות וכן לא נהרגו ונשאו זה לחותם
או כמו ויהי הן ממזרים: כי אמריש קמיה דשמואל. עד השתא

תוספות ושינוי

ואמר רבינא ש"מ בן בתר
הגא מן העובד סבבים
קרוי בגן וכו' פירוש מדלג
קאמר כי יסיר מכלל דקן
נקט הגא מן העובד
סבבים קרוי בגן ומה לא
רשע לללס יחד כי דרש
אורי שוב בעשרה כלומר
מזה שייך לומר ש"מ דהן ממש דברי
רבי יוחנן ואומר ר"ת דכי יסיר אצטו
לא תתן לבט קאי ויהי קאמר כי
יסיר החזות את נקט מאחרי והיינו
הסרה שאלו הורע מתיחם אחר
נקט אלל אחר העובדת סבבים דאין
קרוי בגן אלל כנה ושמואל ורבי
יוחנן לא פירשו כלום עובדת סבבים
הגא על נקט ישראל אלל רבינא
מדקדק דקן נקט הגא מן העובד
סבבים קרוי בגן מדלג כתיב כי
יסיר את נקט ש"מ דלית בה הסרה
משום דמתיחם אחריה ואין נראה
לר"י דכי יסיר משמע כמו הסרה
מאת הקד"ש דמתיחם אורי יעני
ימה ודע"ר נמי מני יסיר לרבות כל
המסירים ועוד פירש ר"ת כע"א
דשמואל ורבי יוחנן דייקו מני יסיר
את נקט דמשמע דוקא על הסרה
הקפיד הכתוב שלא יעשה ולא על
הסרת נן נקט דכיון דלא מן העובדת
סבבים אין קרוי בגן אלל כנה מדלג
וזרעו מאחרי ורבינא דייק ש"מ נן
נקט הגא מן העובד סבבים קרוי
בגן דדוקא נקט (ו) כי יסיר את נקט
למעתי ונקט אלל כתיב אפי' צורעו
יש לחוש להסרה:

כ"ד. ר' משען אומר
מיינס לאחור שפלה וחוץ
לפניה. נראה דמינס לאחור
שפלה לא קאי אעשה כה
מחמר דהא ר' משען סבר
לקמן חלן לנעלה מחמר לא
נפטר לרעה:

חוס' חר מקמאי

פ"ק כ"ד. דא דתנן עשה
בה מאמר ומת חולצת ולא
מתיבמת היה אע"ג דלא
עבר בה מאמר שניה
מתחיל חלצה יבומי לא
סיבמה דקדיל כשמואל
דאמר יש ויקרא אש"י בחור
אחי והיל צרת לאחות
אשה בדיקה. ודא דקתני
עשה בה מאמר לאספיק
מכ"ש דאמרי מאמר קנה
קנין גמור קדיל:

(א) ז"ל אשח אחיו שלא היה
פעולת בדיקה.

